

Zima se blíží

Nebudu zastírat, že toto téma je mi hodně blízké, ač samozřejmě výskám profesním nadšením při studiu jakýchkoliv pravidel, byť sebehlupejších. Dnes bych si dovolil připomenout deset základních pravidel chování Mezinárodní lyžařské federace FIS, která je třeba dodržovat na sjezdovkách, samozřejmě s komentářem. Domnívám se, že tato pravidla, ač v Česku závazná jen díky rozhodnutí Nejvyššího soudu, nejsou veřejnosti dostatečně známa právě kvůli chybějícímu erudovanému komentovanému znění, jehož snad budu mít čest být prvním autorem v takto ucelené podobě. Ještě podotýkám, že v dalším textu budu hovořit jen o lyžařích, ovšem pravidla platí i pro snowboardisty, běžkaře, skibobisty a analogicky všechny, kteří se na sjezdovce motají. Nyní již konkrétně:

1. Každý lyžař se musí neustále chovat tak, aby neohrožoval nebo nepoškozoval někoho jiného.

Podstatným rysem tohoto pravidla je, že je první. Cokoliv je první, je důležité. To si zapamatujte. Za druhé, což je ovšem první, na co Vás upozorňuji, všimněte si slůvka „neustále“. Ať Vás ani nenapadne, že byste se být i jen výjimečně zachovali jinak, což by event. mohlo vést k ohrožení nebo dokonce poškození jiných osob, s nimiž se dělite o příslušnou sjezdovku. Přitom stačí, aby se tyto osoby subjektivně cítily být Vámi ohroženy. Sem tak lze řadit třeba i nemístné poznámky, upřené pohledy, pozvánky na après ski apod. K pojmům ohrožení či poškození není nutné nic dodávat, případní vědyčtí si mohou přečíst víc v komentářích z oblasti trestního práva. Pokud na to máte čas, který Vám ovšem bude chybět na sjezdovce.

2. Každý lyžař musí jezdit na dohled. Svou rychlost a svůj způsob jízdy musí přizpůsobit svým schopnostem, terénním, sněhovým a povětrnostním poměrům, jakož i hustotě provozu.

Kam nedohlédnete, tam raději nejedte. Vaše dohlednost závisí do značné míry na tom, zda nosíte brýle. Někteří z Vás nosíte i dvoje, jedny se sklem, jimž říkáme dioptrické, a druhé s fólií, která je v lyžařských brýlích. Pokud si zapomenete ty první na dálku, tak máte po dohledu, pokud ty druhé, tak v mlze taky. Co z toho vyplývá? Dohlédnete-li v mlze k horské chatě, jděte se do ní ohřát. Jestliže k chatě nedohlédnete nebo tam žádná není, anebo má zavřeno, nesmíte jet dál. Pak nezbyvá než jít pěšky, a to po kraji sjezdovky, jestliže ho v té mlze najdete. Zde však pozor – kraj bývá často vrcholem srázu, takže když ho překročíte, porušíte pravidlo č. 1, jestliže pak srazíte někoho pod Vámi.

Vaše schopnosti jsou kategorie subjektivní, sebejistí jedinci si tak troufnou víc, sebedoceňující méně, ti se v krajním případě neodvážejí dolů vůbec. V lepším případě se odklidí na kraj, v horším a častějším případě zůstanou stát tam, kde je zradila psychika. Terénní, sněhové a povětrnostní poměry jsou objektivně dané, s nimi nic neuděláme. Příliš prudký kopec, málo nebo moc sněhu či sněhová vichřice jsou faktory, které neovlivníme, tak s nimi musíme vyjít. Hustota provozu je jen vznešený pojem pro totální zácpu, kdy prostě nemůžu jet, sakra, když se tam přede mnou motá padesát neumětelů, to všichni známe, co?

3. Lyžař přijíždějící zezadu musí svou jízdní stopu zvolit tak, aby neohrožoval lyžaře jedoucího před ním.

Zdá se být jasné, ale jen zdánlivě. V praxi je nejčastější případ, kdy nevíte, zda jste v zádu či vpředu, protože jedete vedle sebe, často tak rafinovaně, že jste při jednom oblouku před a v dalším za konkurentem. Jediné řešení – vyjasnit čili ujet konkurentovi, anebo zastavit. V prvním případě pozor na pravidlo č. 2 výše, ve druhém na pravidlo č. 6 níže.

4. Předjíždět se může shora nebo zespodu, zprava nebo zleva, ale vždy jen s odstupem, který poskytne předjížděnému lyžaři pro všechny jeho pohyby dostatek prostoru.

Konečně pravidlo, které příliš nesvazuje, téměř absolutní svoboda, hraničící s anarchií. Na rozdíl od pravidel silničního provozu se zde můžete opravdu vyřádit. Skuteční fajnšmekři tak předjíždí lyžaře pokaždé jinak, tj. pravidelně střídání zprava, zleva, shora a zdola, jiní naopak volí rafinované kombinace typu dvakrát zleva, třikrát zprava, čtyřikrát shora a pětikrát zdola, zatímco jednodušší povahy volí systém „je to fuk“. Omezující prvek nutnosti ponechat

aneb hurá na lyže s pravidly FIS

předjížděnému dostatek pohybu je pak vyvážen triumfálním pocitem, jak jsme to dotyčnému pomalíkovi natřeli.

5. Každý lyžař, který chce vjet do sjezdové tratě nebo se chce po zastavení opět rozjet, se musí rozhlédnout nahoru a dolů a přesvědčit se, že to může učinit bez nebezpečí pro sebe a pro ostatní.

Podle mého názoru jedno z nejdůležitějších a nejméně dodržovaných pravidel. Dolů snad ještě ano, ale nahoru kouká málokdo. Spoléhá se zřejmě na pravidlo č. 3. Což je kardinální chyba! Když už jste zastavili v souladu s pravidly na kraji sjezdovky, nepokazte si to zbrklým rozjezdem, kdy podle zákona schválnosti vjedete do cesty největšímu šilenci, který právě porušil veškerá pravidla ve snaze o rychlostní rekord nebo aby stihl poslední jízdu lanovky před zavřením. Jestliže je však nad Vámi nepřerušovaný tok lyžařů připomínající víkendovou kolonu aut na příjezdu do Prahy, nezbude Vám než zarisikovat a zkusit zip. Nemyslím ten na Vašich lyžařských soupravách.

6. Každý lyžař se musí vyhýbat tomu, aby se zbytečně zdržoval na úzkých nebo nepřehledných místech sjezdové tratě. Lyžař, který upadl, musí takové místo uvolnit co nejrychleji.

Základní pravidlo tohoto pravidla zní – nesmíte upadnout! Takže se naučte pořádně lyžovat, abyste nepadali. Když nebudete padat, nemusíte nic uvolnit. Budete-li padat při učení, nepodléhejte panice, je to normální, jen dbejte na to, abyste se učili tam, kde po pádu můžete ležet libovolně dlouho bez ohrožení sebe či ostatních. Tedy lyžařské školky, školy a akademie, využít lze jakékoliv zasněžené plochy,

nejlépe alespoň trochu šikmé. Jinak se učíte na sněhu chodit a studovat tato pravidla je pro Vás ztráta času.

7. Lyžař, který stoupá nebo sestupuje pěšky, musí používat okraj sjezdové tratě.

K okraji viz komentář pod č. 2 výše. Nenechte se překvapit, stoupání bude náročnější a delší, protože se leckdy boříte, naopak sestup se často změni v okamžiku na sešup. Rozdíl mezi sestupem a sešupem je značný. Při sestupu pokládáte nohy střídavě jednu před druhou, při sešupu se většinou pokládáte celí.

8. Každý lyžař musí respektovat značení a signalizaci.

Značky sledujte bedlivě, neobstojí výmluva, že jste si jich kvůli rychlosti Vaší jízdy nevšimli. Nejjistější je před každou zastavit a důkladně ji prostudovat. Nutno samozřejmě dodržet pravidla zastavení. Značky, které neznáte, naleznete na seznamu, který vozte vždy při sobě. Nebo se na ně zeptejte jiných lyžařů. V cizině je vhodné zvolit jiný jazyk než češtinu. Signalizace může být zvuková či světelná, někdy kombinovaná. Nenechte se zmást na Silvestra a klidně jeďte dál, naopak v jiné dny zastavte a pokuste se pochopit, co je signalizováno. Mává-li v Alpách před Vámi někdo zuřivě praporkem, máte už možná nad hlavou vrtulník, tak se nelekněte a rozhodně uhněte. Po jeho přistání nenastupujte, leda byste byli zraněni, anebo měli zaplacený vyhlídkový let.

9. Při úrazech je každý lyžař povinen poskytnout první pomoc.

První pomoc poskytněte stejně jako na silnici, i když zde asi nemáte po ruce lékárničku. Někdy pomůže několik loků z placatice, kterou má většina lyžařů jako první pomoc při sobě. Ležící lyžaře se nesnažte vozit dolů sami, po-

čkejte na odborníky, které jste přivolali. Je-li zraněný lyžař v šoku, povídejte si s ním o něčem hezkém. Třeba o létu, až ta šilena ledová hora rozmrzne a objeví se tam první sněženky. Naopak nepřilíš povzbudivě budou věty typu „lyžuji každý víkend v jiném alpském středisku, a kdybych měl kvůli zranění některý vynechat, tak se asi stěším do hlavy“.

10. Každý lyžař, ať svědek nebo účastník, ať odpovědný, nebo ne, je povinen v případě úrazu prokázat své osobní údaje.

Na poslední pravidlo nikdo moc nemyslí, tak jen připomínám, že existuje. Prokázat osobní údaje musíte, ovšem tím se nezbavujete práva na jejich ochranu podle zvláštních předpisů. Máte-li proto pochybnosti, zda již nedochází k jejich porušení, zavolejte mě ve dne nebo v noci a já rád dorazím, at lyžujete kdekoliv.

Alespoň zjistím, zda jsem sám přes léto na některá z výše uvedených pravidel nezapomněl.

JUDr. Josef Vejmelka,
advokát

Vejmelka & Wunsch s. r. o.

 VEJMELKA & WUNSCH
ADVOKÁTI ATTORNEYS AT LAW RECHTSANWÄLTE